

Hyvinvointialan ennakointiklusteri

Aika: 3.9.2021 klo 12.30- 15.30

Paikka: Teams-etäkokous, LSHP ”vetovastuu” (sihteeri)

Jäsenet:

Antinoja Johanna+
Huovinen Jaana
Irri Liisa
pj. Karanta Rea +
Kauhanen Ritva +
Kauppila Hannele
~~Kilpelä Taru~~
Klemetti Marjaana
Korteniemi-Poikela Erja +
Kostamo-Pääkkö Kaisa
Kunnari Marika + jatkossa myös Seija Taattola
Kursu Paula
~~Kuusela Katri~~

~~Laukkanen Marjo~~
Luttunen Marjut +
Mikkola Anitta+
Niska Helena+
vpj. Palomaa Maarit +
Puotiniemi Tiina
Pyyny Heidi
vpj. Rissanen Maritta +
Siira-Kuoksa Nina +
Timonen Merija
Vaittinen Mirja +
Ylitalo Sanna

Moisanen Teija
Teurajärvi Anna-Kaisa
~~Kivistö Juha-Matti~~ / Alatalo Anni+
Näkkäläjärvi Tiisu-Maria
Kilpimaa Piia+
Arkko Jaakko+
Aho Sari+

Asialista:

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Rea Karanta avaa kokouksen, sihteerinä toimii Mirja Vaittinen LSHP:stä.
Rean siirtyessä seuraavaan kokoukseen puheenjohtajana jatkaa tässä kokouksessa Ritva Kauhanen
Varapuheenjohtajiksi valitaan Maarit Palomaa ja Maritta Rissanen.

2. Edellisen kokouksen muistio löytyy Luotsi sivuilta

[Hyvinvointiala | Lapin luotsi](#)

Hyväksytään edellisen kokouksen muistio.

3. Tulevaisuuden sotekeskus-hankkeen ajankohtaiset / Rea Karanta

Hankejohtaja Rea Karanta esittelee Sote-uudistushankkeiden edistymistä ja sote-keskusohjelman täydennyshakua.

Rea Karanta
Tulevaisuuden sote-ke

Väliaikaisen valmistelutoimielimen (vate) puheenjohtajisto on valittu ja työ organisoituu.
Toimikausi kestää vain helmikuun 2022 loppuun, sitten valitaan aluevaltuustot.

Tulevaisuuden sotekeskus-hanke jatkuu vuoden 2022 loppuun. Kehittämiskärjet on valittu kuntien kanssa. Sosiaalihuollon kehittämisohjelma on myös mukana, alkaa syksyn mittaan. Uusi haku aika on lokakuussa, se on vuosille 2021-2023. Sama organisaatio hakee jatkohankkeita Kaisa Kostamo-Pääkön ja Rea Karannan toimesta. Täsmennyksiä tehdään suun terveyden ja kuntoutuksen osalta.

4. **Lappi-sopimus 2022-2025** / Ritva Kauhanen

Ritva Kauhanen Lapin
liitto.pptx

Lappi-sopimus on yhteinen tahtotila neljäksi vuodeksi laajoina kehittämisteemoja. Se on strateginen taso, johon tehdään kahden vuoden välein toimeenpanosuunnitelmat. Lapin liiton hallitus lähettää sopimuksen lausuntokierrokselle 6.9.-6.10.2021. Lausuntopalvelu.fi -osoitteessa kaikki voivat antaa kommentteja sopimukseen.

5. **Luotsi sivut ja edellisen kokouksen työpajan yhteenveto** (siirretty ed. kokouksesta).

Linkki hyvinvoinnin ennakointiklusterin osioon

<https://lapinluotsi.fi/lapin-ennakointityo/ennakoinnin-toimialaklusterit/hyvinvointiala/>

Käydään sivustojen sisältöä yhdessä läpi hyvinvointialan klusterin osalta.

Nelikenttien luokittelu kirkastetaan seuraavassa kokouksessa. Keskustelusta poimittuja teemoja seuraavan kokouksen käsittelyyn:

Vahvuudet

- Koulutusmahdollisuudet ja koulutusosaaminen hyvällä tasolla
- Sote-valmistelun toimielimet tuovat esille kuntien näkökulman
- Ennakointitietoa kerätään ja hyödynnetään suunnittelussa
- Alueellinen yhteistyö ja toiminta parantunut Covid19-suunnittelun myötä
- Rakennettu yhdessä varautumissuunnitelmia ja valmiusmalleja
- Uusia koulutusinnovaatioita hyödynnetään esim. osaamisen arvioinnit, VOO-malli

Heikkoudet

- Rekrytoinnissa on vakavia haasteita, alalla pito- ja vetovoimaongelmia
- Tietojärjestelmien kirjavuus
- Koulutuksen ja käytännön kohtaanto parantunut, mutta muuttuva käytännöntyö on haastava koulutusjärjestelmälle. Palvelujärjestelmässä muutoksen luomaa epävarmuutta ja roolien muutosta
- Lähiesimiesten johtamisosaamisessa puutteita
- Ikääntyneiden lisääntyvä palvelutarve

Mahdollisuudet

- Houkuttavuus niiden joukossa, jotka olisivat myös soveltuvia ja motivoituneitakin.
- Uudet hybridit palveluiden tuottamismallit, hyödynnetään digitaalisia välineitä, verkostoitumista ja etäosaamista enemmän
- Työolot ja palkkaus kuntoon
- Työuralla etenemisen mahdollisuus, urakehitysmallit, erikoistuminen jne.
- Työhyvinvointiin panostaminen
- Johtamisen kehittämisellä nuorien sitouttamiseen, positiiviseen ja valmentavaan johtamiseen

- Työperäinen maahanmuutto, työyhteisön valmennus vastaanottaa työkaveri eri kulttuurista tuleva
- Voitto-kortit, jotka lisää osallisuutta yhteistyössä ja palveluissa.
- Hyte-ennaltaehkäisevä työ toimii

Uhat

- Uudet terveysuhat
- Alan koulutuksiin hakeutuminen vähenee
- Alueellinen yhteistyö ei toimi, ei ole yhdenmukaisuutta eikä tasa-arvoa
- Palvelut keskittyvät
- Työvoimapula
- Johtamisen osaaminen ja resurssi vähenee

6. Osallistujien ajankohtaiset asiat

Lshp ky: Alueellinen osaamisen ennakkoinnin ja kehittämisen toimintamalli (PTH:n järjestämissuunnitelma 2021-2024) Siirretään seuraavaan kokoukseen.

7. Tiedoksi merkittävät asiat

Ei tiedoksi merkittäviä asioita.

8. Seuraava kokous ja koollekutsuja

Seuraava kokous pidetään 3.12. klo 12:00-14:30 järjestäjänä Lapin ammattiopisto Redu. Järjestäjä hoitaa kokouskutsut ja tekee asialistan yhdessä puheenjohtajien kanssa. Kutsuja hoitaa myös kokouspaikan ja sihteerin tehtävät.

Seuraavassa kokouksessa otetaan teemaksi osaamisen ennakointi ja kehittäminen. Osaamisen strategia on tehty Lapin yliopistossa, se julkaistaan pian. Piia Kilpimaa lähettää verkostolle asiasta tietoa.

9. Kokouksen päättäminen

Ritva Kauhanen päätti kokouksen klo 15

Tulevaisuuden sote-keskus

Lappi
2020-2022

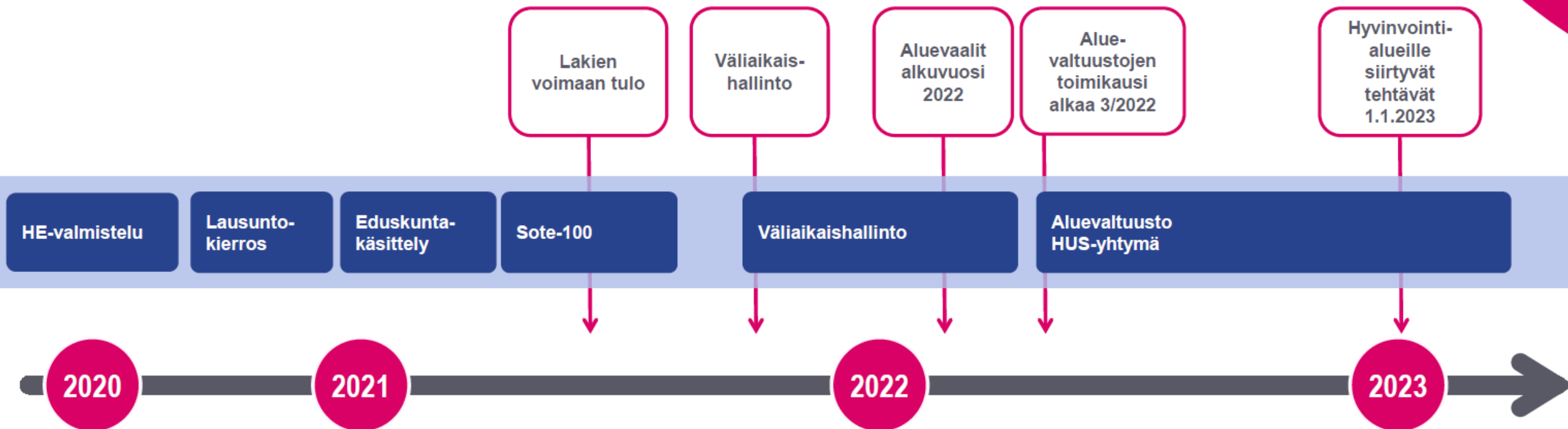

Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Sote-uudistus

Sote-uudistuksen aikataulu 2020–2022

Palvelujen
kehittäminen

Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman kehittämishankkeet 2020–2023

Rakennemuutostusta koskevat kehittämishankkeet 2020–2021

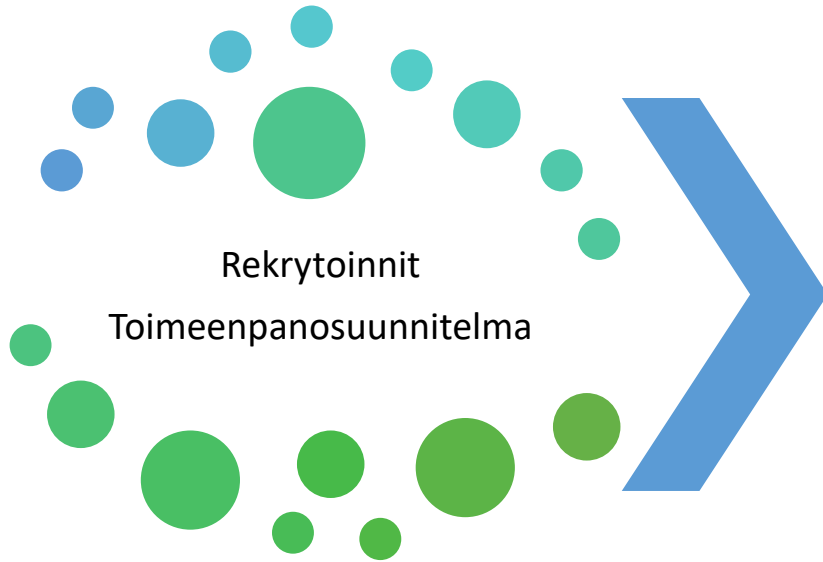
RRF-hankkeet 2022 – 2025

Muut kehittämishankkeet 2020–2022

Sote-uudistus

Eteneminen

Syksy 2020

Kevät 2021

Kuntakohtaiset kehittämistoimien
ja asiantuntijatuen määrittäminen
Toimeenpanosuunnitelman
täsmennykset
Taustaselvitykset
Sidosryhmäyhteistyö
Arviointi

Kevät 2021

Kehittämistoimien
käynnistäminen

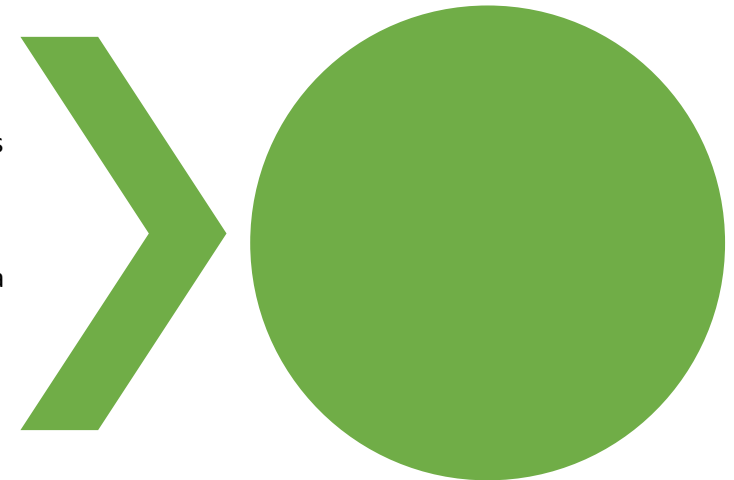
Eteneminen

Syksy 2021

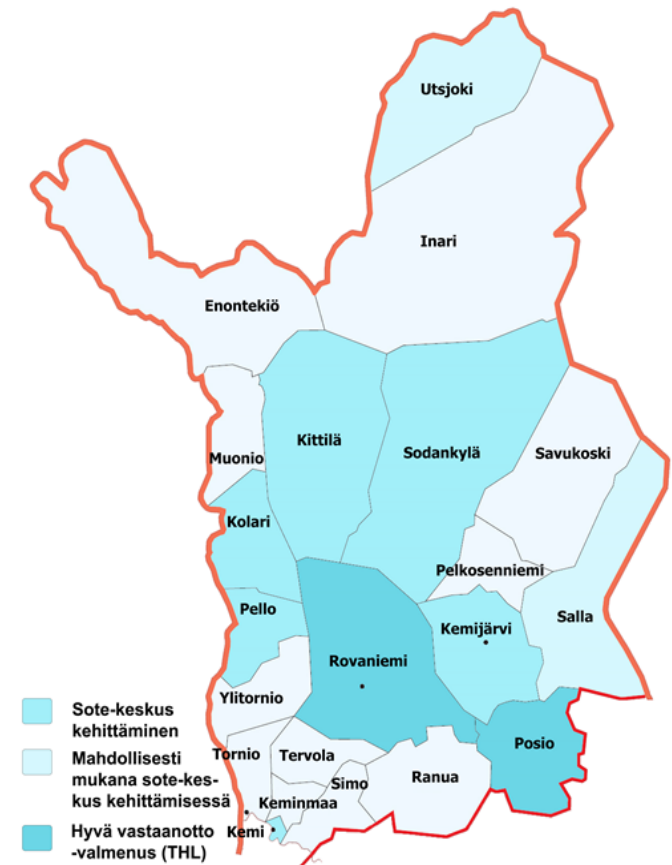
Syksy 2021

Kehittämistoimien ja asiantuntijatuen
määrittäminen jatkuu
Sosiaalihuollon kehittämisohjelma
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden selvitys
Palvelupolkutyö
Osaamisen tuki
Selvitys ennaltaehkäisevistä menetelmistä ja
toimeenpanosuunnitelman täsmennykset
Sidosryhmäyhteistyö
Täydentävä valtionavustushaku
Arviointi

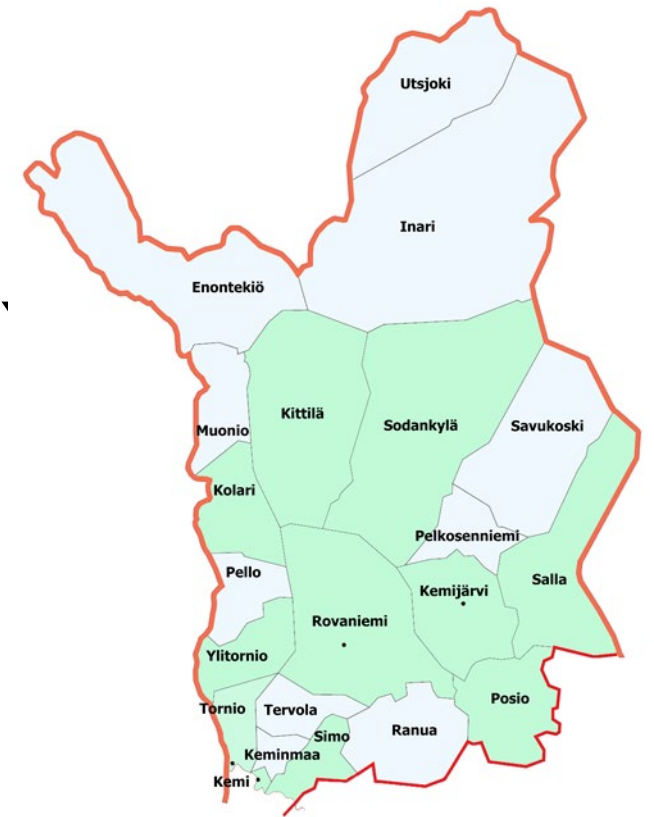
Sote-keskuskehittäminen

- Avovastaanottojen toiminnallinen muutos
 - Pello, Kittilä, Sodankylä, Kemijärvi, Kolari
 - Kemi aloittaa elokuussa uutena
 - Salla ja Utsjoki miettivät kehittämistyön käynnistämistä
 - Vertaistukiverkoston toimintaa ollaan käynnistämässä
 - Arviointi
- Hyvä vastaanotto valmennus (THL)
 - Rovaniemi, Posio mukana vuonna 2022
- Monialaisen yhteistyön kehittäminen Länsi-Pohjan kunnissa
- Sosiaalihuollon kehittämisohjelma
 - Sosiaalityö ja –ohjaus sote-keskuksessa
 - Asiakassuunnitelmapilotti
 - Rakenteellinen sosiaalityö

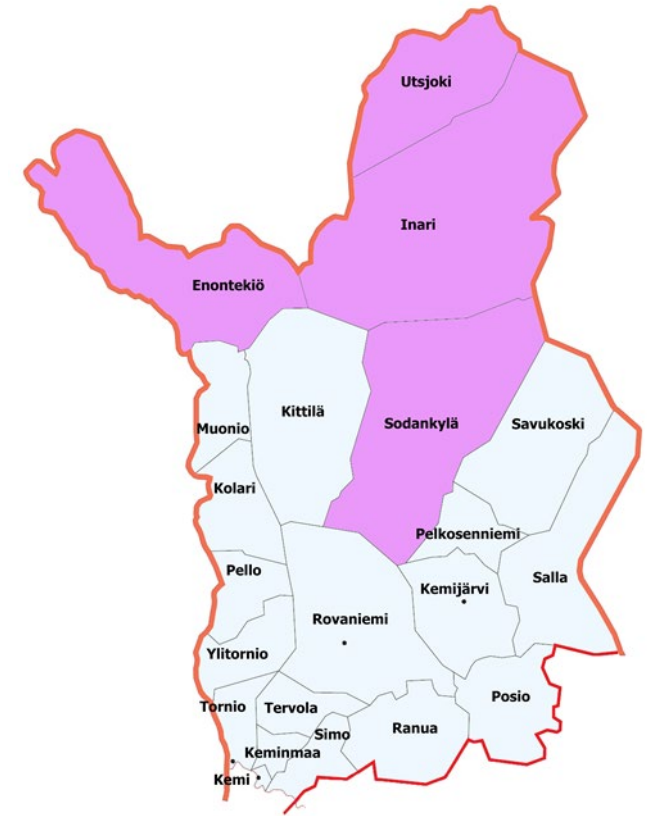
Lapset, nuoret ja perheet

- Perhekeskuskehittäminen
 - Kemi, Kemijärvi, Kittilä, Posio, Salla, Sodankylä, Kolari, Simo, Tornio?, Rovaniemi
- Palveluohjaus
 - Kemi, Rovaniemi
- Perheiden sähköiset palvelut osana perhekeskuskehittämistä
- Maakunnallinen verkostoyhteistyö

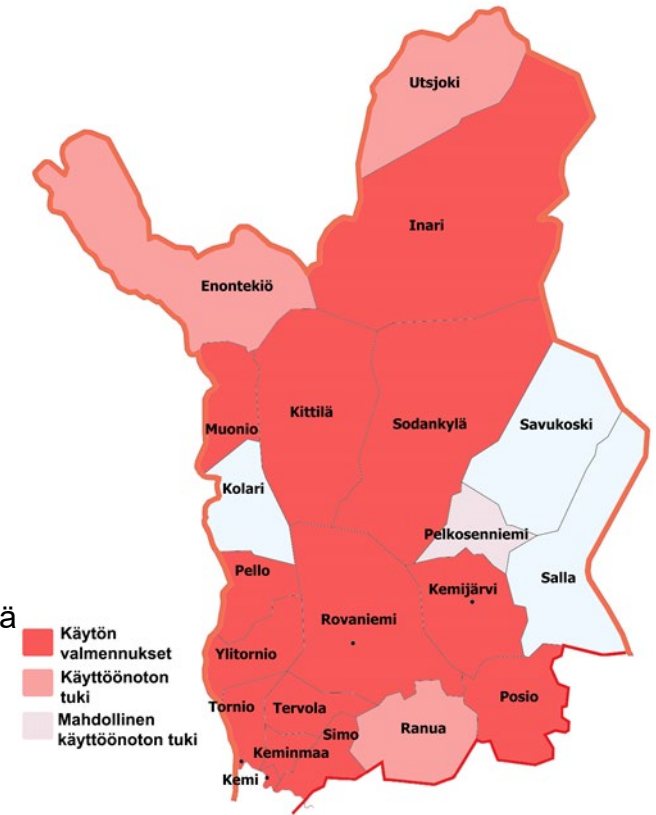
Saamenkieli- ja kulttuuri

- Mielenterveys- ja päihdepalveluiden sekä perhepalveluiden kehittäminen kuntien ja sairaanhoitopiirin verkostossa
- Sanks-yhteistyö
- Sote-ammattilaisten verkosto koottu
- Kulttuurisensitiivisen koulutuksen verkkokoulun rakentaminen ja pilotointi käynnistyy
- Käännöstarpeiden selvittäminen
- Perheiden palveluiden suunnittelija aloittaa työssään 13.9.2021

Ikäihmisten palvelut

- Rain käyttöönoton tuki
- Rain käytön valmennukset
 - Rai-koordinaattorit, Rai-vastaavat
 - RAI-organisaation sekä RAI-roolien ja -tehtäväkuvien selkiyttämiseen
 - RAI-käytänteiden yhdenmukaistamiseen
 - RAI-arviointitiedon parempaan hyödyntämiseen yksiköiden arkityössä
 - RAI-arviointitiedon parempaan hyödyntämiseen organisaation johtamisessa ja kehittämisessä
- Rain tiedolla johtamisen valmennus
- Maakunnallinen verkostoyhteistyö
- Perhehoidon kehittäminen
- Ennakoivan kotiutuksen kehittäminen nostettu useassa kunnassa esille

Omaolo –palveluiden käyttöönottoaikataulu

Kunnat voivat ottaa käyttöönsä yhden tai useamman osa-alueen.

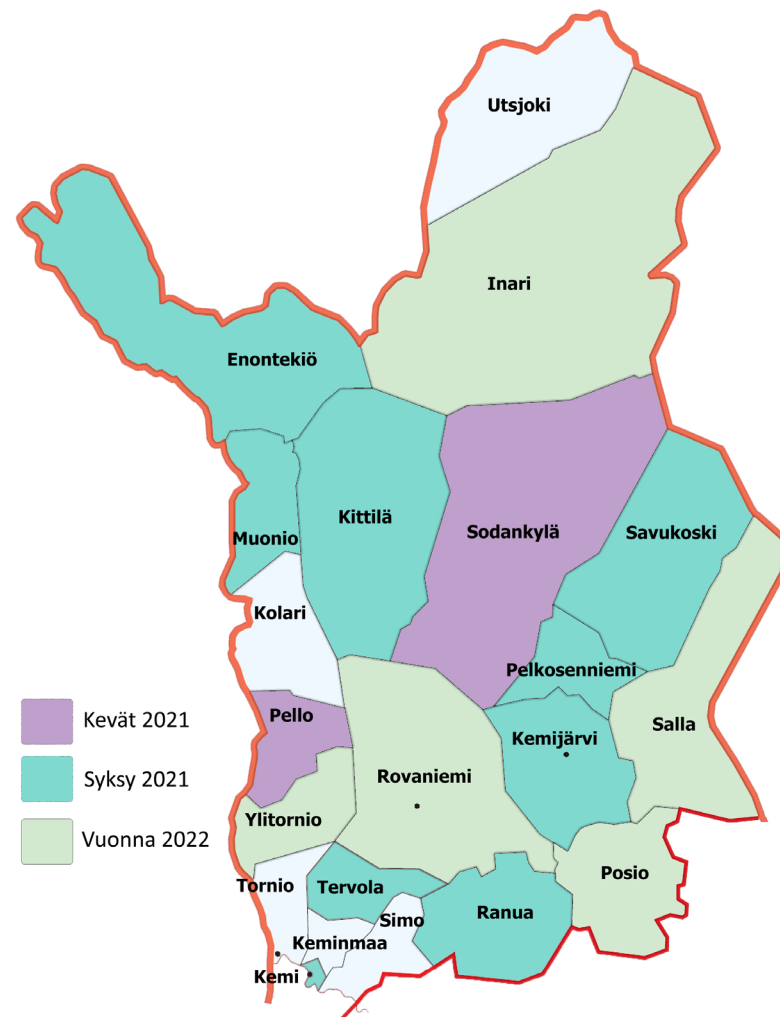
Osa-alueet ovat 2021:

- Oirearviot 16 kpl
- Palveluarviot 3 kpl
- Määräaikaistarkastukset 5 kpl
- Terveystarkastus
- Hyvinvointitarkastus 3 kpl (sis. Terveystarkastuksen)
- Hyvinvointivalmennukset 10 kpl
- Pitkäaikaissairauksien seuranta 1 kpl
- Koronavilkku

Ks lisää

[Omaolo.fi](https://omaolo.fi) (asiakkaalle)

omaolo.help (ammattilaisen näkymiin tutustuminen)

Täydentävä valtionavustushaku vuosille 2021 – 2023

- Hakijat: Täydentävä avustus voidaan myöntää hakijoille, jotka hallinnoivat vuonna 2020 myönnettyä Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman mukaista valtionavustusta.
 - Poikkeus: Etelä- ja Itä-Savo toimittavat yhden yhteisen hakemuksen.
- Haettavana on 141 M€.
 - Tästä 21 M€ on kohdennettu lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman mukaisille toimenpiteille.
 - Ei edellytetä omarahoitussuutta.
- Hakuaika: 16.8.2021 – 15.10.2021
 - Valtionavustuspäätökset tehdään vuoden 2021 lopussa.
- Haun painopiste: Täydentävässä valtionavustushaussa painotetaan erityisesti palveluiden saatavuutta edistäviä toimia perusterveydenhuollossa, sosiaalihuollossa, mielenterveyspalveluissa ja monialaisessa kuntoutuksessa.
 - Hoitoon pääsyn parantaminen ja psykososiaalisten menetelmien käyttöönotto kaikille ikäryhmille tulee sisältyä kaikkiin hankkeisiin.

Haettava euromäärä jakautuu alueille asetuksella säädetyn mukaisesti (VNA 13/2020)

	%	€
Uusimaa	24,22 %	34 157 058
Varsinais-Suomi	7,93 %	11 180 062
Satakunta	4,38 %	6 170 968
Kanta-Häme	3,73 %	5 260 322
Pirkanmaa	8,46 %	11 926 750
Päijät-Häme	4,22 %	5 954 579
Kymenlaakso	3,67 %	5 168 968
Etelä-Karjala	3,15 %	4 439 314
Etelä-Savo	3,25 %	4 588 032
Pohjois-Savo	4,81 %	6 783 525
Pohjois-Karjala	3,65 %	5 148 659
Keski-Suomi	5,12 %	7 224 185
Etelä-Pohjanmaa	4,04 %	5 702 581
Pohjanmaa	3,80 %	5 353 371
Keski-Pohjanmaa	2,32 %	3 277 036
Pohjois-Pohjanmaa	7,02 %	9 900 205
Kainuu	2,39 %	3 366 135
Lappi	3,83 %	5 398 248
YHTEENSÄ	100,00 %	141 000 000

Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman keskeisiä sisältöjä ja liittymäpintoja

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma ja alueelliset valtionavustushankkeet

Hoitotakuun tiukentaminen *

Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma

- Perhekeskukset ja varhainen tuki arjessa
- Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdetyö
- Lastensuojelu

Mielenterveysstrategia

- Psykososiaalisten menetelmien saatavuuden parantaminen *

Päihdepalveluihin pääsyn parantaminen

Koronapandemian aiheuttama tuen tarve

Maksuton ehkäisy

Sosiaalihuollon kehittämisohjelma

Toimiva kuntoutus sosiaali- ja terveydenhuollossa

Ikäntyneiden palvelujen kehittäminen

- Ikäohjelma
- Koti- ja omaishoidon resurssien ja laadun vahvistaminen
- Omaishoidon kehittäminen

Sote-rakenneuudistuksen alueelliset valtionavustushankkeet

Suomen kestävän kasvun ohjelma ja EU:n elpymis- ja palautumistukiväline (RRF)

Psykososiaalisten menetelmien alueellinen koordinointi

Työkykyohjelma

Asunnottomuutta vähentävien sote-palvelujen kehittäminen

Saattohoito, kivunhoito ja palliativinen hoito

Kotihoidon resurssien riittävyys

* kaikille hankkeille pakollinen

LAPIN SOTE-UUDISTUKSEN KUMPPANUUSKAHVIT:

www.ekollega.fi/sote-uudistus

LAPIN SOTE- UUDISTUKSEN UUTISKIRJE

Tilaisuudet ja tapahtumat

- Sote-uudistuksen syysseminaari 1.10
- Lapin sote-uudistuksen kumppanuuskahvit klo 13.30-15.00
 - 14.9, 12.10, 16.11, 14.12
- Syksyn koulutuksia ja valmennuksia
 - Mielenterveyden ensiapu
 - Rai- valmennukset – 2.9, 28.10 (Tiedolla johtaminen)
 - Rain käytön valmennukset
 - Hyvän perhehoidon kulmakivet – 7.9, 14.9, 28.9
 - IPC-koulutus 24.-25.8.2021
- <https://ekollega.fi/tapahtumat>
- <https://thl.fi/fi/ajankohtaista/tapahtumat/tapahtumakalenteri>
- <https://soteuudistus.fi/tapahtumat>

Lappi-sopimus 2022–2025

LUONNOS 18.8.2021

Valokuva: Lapin materiaalipankki | Harri Tarvainen

LAPIN LIITTO

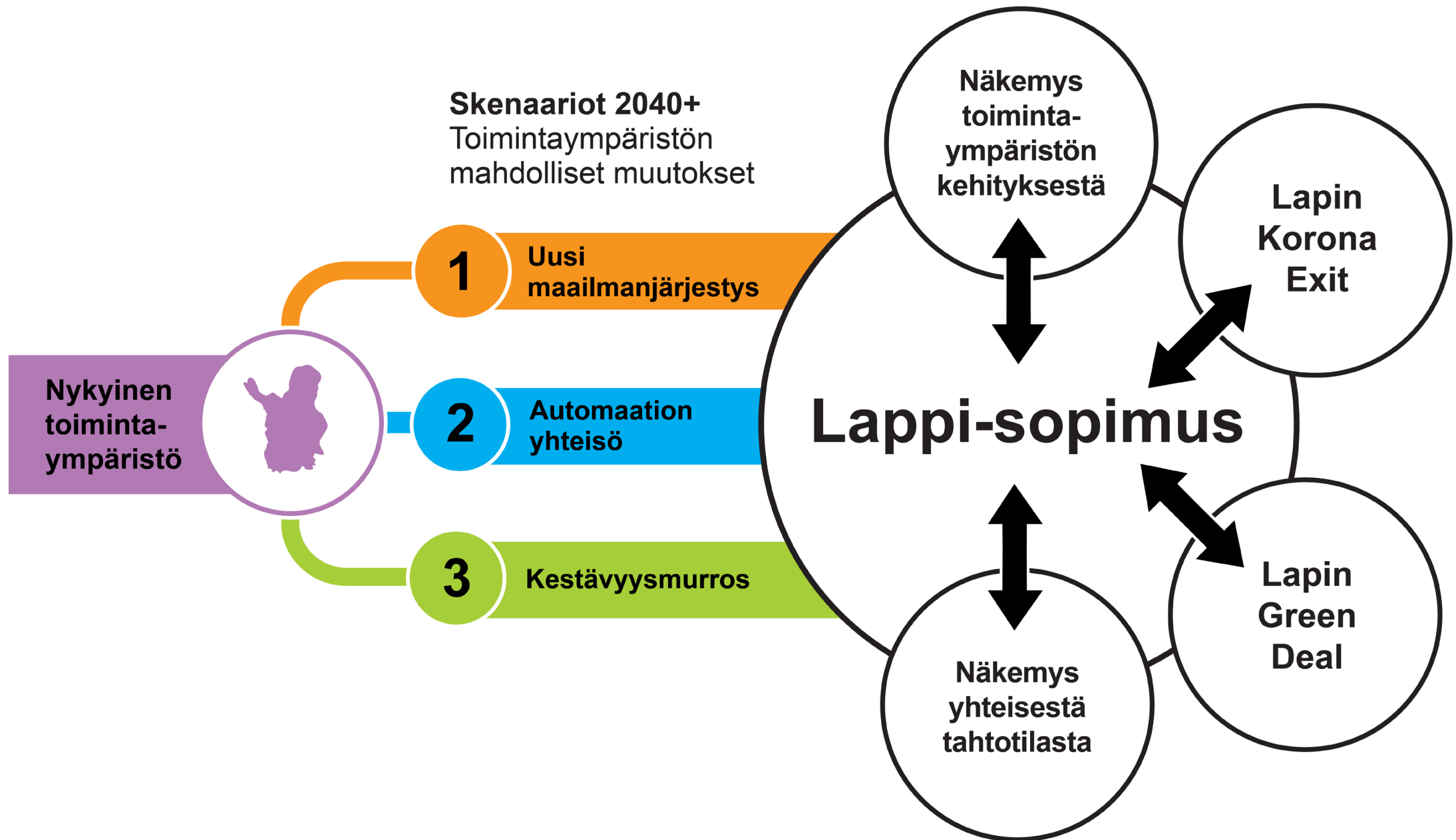
Mikä on Lappi-sopimus?

”Lappi-sopimus määrittää
tahtotilan ja toimenpiteet
Lapin maakunnan
kehittämiseen.”

LAPIN LIITTO

Lappi-sopimuksen läpileikkaavat teemat:

Yhdenvertaisuus ja
osallisuus

Kansainvälisyys

Arktisuus

Digitalisaatio

Veto- ja pitovoima
Vihreä siirtymä ja

Green Deal

Hyvinvointi ja
turvallisuus

LAPIN LIITTO

Läpileikkaavat teemat huomioidaan koko Lappi-sopimuksen sisällöissä

- **Kansainvälisyys ja arktisuus:** Arktisten olosuhteiden erikoisosaamista yhteistyössä rajanaapureiden ja muiden kansainvälisten kumppanien kanssa
- **Vihreä siirtymä/Green Deal:** Kestäviä ja kilpailukykyä lisääviä ratkaisuja ilmasto- ja ympäristöhaasteisiin
- **Veto- ja pitovoima:** Elinvoimaa ja houkuttelevuutta mielenkiintoisen tekemisen ja hyvän ympäristön kautta
- **Hyvinvointi ja turvallisuus:** Sujuvaa ja turvallista arkea
- **Yhdenvertaisuus ja osallisuus:** Yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen elämän sekä osallistumismahdollisuuksien turvaaminen
- **Digitalisaatio:** (lappilainen) Digi-infra arjen ja innovaatioiden mahdollistajana

Tulevaisuuskuvat maakuntasuunnitelman pohjana, viitoittamassa tietä visioon

- Skenaariotyössä on rakennettu kolme vaihtoehtoista Lapin ulkoisen toimintaympäristön tulevaisuuden kuvaa 2040-luvulle asti.
- Skenaarioiden avulla voidaan ennakoida tulevan toimintaympäristön kehitystä ja analysoida vaihtoehtoisten tulevaisuuksien vaikutusta.
 - Skenaariot toimivat työkaluna koko Lapin kehittämisessä ja pitkän tähtäimen kilpailukyvyn turvaamisessa, että edunvalvonnan ja yksittäisten toimijoiden päätöksenteon tukena.

Skenaarioista riippumattomat välttämättömät toimenpiteet

Skenaarioiden pohjalta on pyritty löytämään myös välttämättömiä toimenpiteitä, joita Lapin toimijoiden tulee tehdä riippumatta siitä, mikä skenaario tulevaisuudessa toteutuu:

Kansainvälisyyden entistä vahvempi hyödyntäminen

Monikulttuuriset mahdollisuudet

Arktisen osaamisen tuotteistaminen

Haastavat olosuhteet vientituotteeksi

Veto- ja pitovoimatekijät

Hyvää lappilaista elämää

Kestävyydestä kilpailuetua

Kohti hiilineutraalia Lappia

Digitaalinen saavutettavuus

Tasa-arvoinen digiloikka

Esitys Lappi-sopimuksen visioksi vuoteen 2025

Älykäs ja kansainvälinen Lappi on arktinen
edelläkävijä. Rakennamme maailman
puhtaimmassa maakunnassa kestäväää
kilpailukykyä, hyvinvointia ja menestystä.
#RakkaudestaLappiin

Aluerakennekartta 2040+

Aluerakennenevisio 2040+ (Dia 17)
ilmaisee lappilaisen tahtotilan
tulevaisuudesta. Aluerakenteen
runkona toimivat visiossa
kehittämisyöhykkeet ja -käytävät sekä
keskushierarkia, kuten maakunta- ja
aluekeskukset sekä keskustaajamat.

Aluerakennnevisio 2040+

- **Erilaiset keskukset aluerakenteen runkona**

- Kaksi maakuntakeskusta Kemi-Tornio ja Rovaniemi
- Aluekeskukset Kittilä, Sodankylä, Kemijärvi ja Ivalo
- Muiden kuntien keskustaajamat
- Matkailukeskukset toimivat keskusverkostoa täydentävinä palvelukeskittyminä

- **Kehittämiskäytävät yhdistävät Lapin keskuksia toisiinsa ja naapurimaihin**

- Valtakunnalliset kehittämiskäytävät (Länsi-Lapin, Jäämeren ja Murmanskin)
- Maakunnalliset kehittämiskäytävät

LAPIN LIITTO

Kehittämisyöhykkeet elinkeinojen kehittymisen tukena

- Perämeren kaaren teollisuus- ja energiavyöhyke
 - Merten moottoritie
 - Matkailuöhykkeet
 - Mineraaliöhykkeet ja kaivokset
 - Merituulivoima
 - Arktinen testaus
- **Lapissa säästetään koskematonta luontoa tuleville sukupolville**
 - Natura-alueiden verkosto
 - Ekologinen yhteys

Verrattuna edelliseen Lappi-sopimuksen karttaan:

-

LAPIN TULEVAISUUSKUVA 2040+ ALUERAKENNE SEKÄ KEHITTÄMISVYÖHYKKEET JA -KÄYTÄVÄT

Värikoodit

- Maakuntakeskus
- Taajama-
toiminnot
- Teollisuus
- Matkailu
- Aluekeskus
- Keskustaajama
- Matkailukeskus
- Natura 2000-alueet
(yli 100 ha)
- Valtakunnallinen
kehittämiskäytävä
- Maakunnallinen
kehittämiskäytävä
- Matkailuvyöhyke
- Ekologinen
yhteys
- Teollisuus- ja
energiaivyöhyke
- Mineraalivyöhyke
- Päätierverkko
- Muu tieverkko
- Rautatie
- Uudet radat
- Radan
yhteystarpeet
- Satama
- Lentoasema
- Rajanylitys
- Kaivosalue
- Merituuli-
voima
- Arktinen
testaus

Strategiset painopisteet

Valokuva: Lapin materiaalipankki | Lumo Image

LAPIN LIITTO

Alustavia sisältöjä: strategiset painopisteet

- Arktinen talous kasvaa kestävästi uudistumalla
- Väestökehityksen ja työvoiman riittävyyden haasteet hallintaan
- Osaamisen kehittäminen vastaamaan toimintaympäristön nopeita muutoksia
- Elinympäristön laatu, hyvinvointi ja peruspalvelut hyvän elämän osatekijöinä
- Ilmastonmuutoksen huomioon ottaminen ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen
- Hyvä saavutettavuus kilpailukyvyn ja kasvun mahdollistajana
- Saamelaiskulttuuriosio

LAPIN LIITTO

Arktinen talous kasvaa kestävästi uudistumalla

Tavoitetila: Lapin kärkitoimialat ovat onnistuneet vihreän siirtymän toimeenpanossa ja digitaalisuuden hyödyntämisessä siten, että yritysten kansainvälinen kilpailukyky on huippuluokkaa. Yritysten liiketoiminta kasvaa ja Lappi vetää puoleensa uusia yrityksiä ja investointeja. Jalostusasteen nousu on mahdollistanut keskipalkkojen positiivisen kehityksen, mikä houkuttelee työvoimaa.

Kolme kehittämisen näkökulmaa:

1. Nykyisten kärkitoimialojen ja pk-yritysten toiminta- ja kilpailukyvyn tukeminen
2. Uudistuminen ja vihreän siirtymän hyödyntäminen Lapin eduksi kaikilla toimialoilla sekä Lapin arktisen osaamisen edistäminen
3. Yritysten kasvun, uusien liiketoimintamahdollisuuksien ja toimialojen edistäminen

LAPIN LIITTO

Arktinen talous kasvaa kestävästi uudistumalla

Strategisia tavoitteita ja toimenpiteitä:

- Toimialojen uudistumisen tukeminen, erityisesti kestäväää kehitystä edistävät ja digitaalisuutta hyödyntävät ratkaisut (vihreän siirtymän ja digitaalisuuden ns. kaksoissiirtymä)
- Yritysten toimintaedellytysten, uudistumisen ja kasvun tukeminen sekä uusien yritysten sijoittumisen edistäminen
- Uusiutuvan energian käytön ja energiatehokkuuden lisääminen, sekä kiertotalouden kehittäminen
- Kansainvälisyys kaikilla toimialoilla, älykkään erikoistumisen toimintamallin kehittäminen ja arktisena osajana erikoistuminen
- Tuotekehitys- ja palveluinnovaatioiden edistäminen, investointien tukeminen ja jalostusasteen nosto eri toimialoilla
- Lapin sosiaalisesti kestävä talouden mallin kehittäminen

LAPIN LIITTO

Väestökehityksen ja työvoiman riittävyyden haasteet hallintaan

Tavoitetilä:

Lapissa väestömäärä on kääntynyt kasvuun, huoltosuhde paranee ja Lappi houkuttelee uusia asukkaita, osaavaa työvoimaa ja yrityksiä.

LAPIN LIITTO

Väestökehityksen ja työvoiman riittävyyden haasteet hallintaan

Strategisia tavoitteita ja toimenpiteitä:

- Työvoiman riittävyys turvataan aluekehitystoimenpiteillä Norjan mallin mukaisesti (verohelpotukset, opintolainat yms.)
- Osaavan työvoiman houkuttelu, nuorten integroiminen työelämäänsä sekä koulutus- ja työperäisen maahanmuuton edistäminen
- Työn murroksen hyödyntäminen ja hybridityön tekemisen edellytyksien parantaminen
- Lapin veto- ja pitovoiman kehittäminen
- Toteutetaan älykkäitä julkisia hankintoja tukemaan paikallista tuotantoa

LAPIN LIITTO

Osaamisen kehittäminen vastaamaan toimintaympäristön nopeita muutoksia

Tavoitetila:

Osaamisen kehittäminen ymmärretään laajasti sekä koulutus-, tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittämisenä. Tavoitteena on, että Lapissa osaamisen kehittäminen vastaa elinkeinoelämän tarpeisiin ja ajan haasteisiin, sekä tukee Lappi-sopimuksen keskeisiä tavoitteita: vihreää siirtymää, uusien liiketoiminta-mahdollisuuksien syntymistä, digitaalisuuden hyödyntämistä, palvelujen turvaamista, sekä lappilaisten osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja hyvän elämän varmistamista.

LAPIN LIITTO

Osaamisen kehittäminen vastaamaan toimintaympäristön nopeita muutoksia

Strategisia tavoitteita ja toimenpiteitä:

- TKI-toiminnan kiihdyttäminen Lapin erityisosaamiset tunnistaen ja niitä hyödyntäen
- Koulutustarpeen ennakointi ja sen pohjalta tapahtuva koulutuspaikkojen suunnittelu koulutuksen järjestäjien ja aluekehittäjien yhteistyönä
- Jatkuvan oppimisen strategian 2021-2025 toteuttaminen: määrittelee osaamisen kehittämisen ympäristöt ja pedagogiikan; työelämäyhteistyön ennakkoinnin sekä osaamisen kehittämisen polut
- Älykkään erikoistumisen strategian toteuttaminen
- Koulutus- ja työperäisen maahanmuuton edistäminen joustavilla ratkaisuilla ja digitaalisuutta hyödyntäen (koulu-, etä- ja työssäoppiminen)
- Arktisen osaamiskeskittymän rakentaminen ja arktinen yhteistyö

LAPIN LIITTO

Elinympäristön laatu, hyvinvointi ja peruspalvelut hyvän elämän osatekijöinä

Tavoitetila:

Lapissa kaikilla on mahdollista elää hyvää ja turvallista elämää, sekä sujuvaa arkea maailman puhtaimmassa maakunnassa.

LAPIN LIITTO

Elinympäristön laatu, hyvinvointi ja peruspalvelut hyvän elämän osatekijöinä

Strategisia tavoitteita ja toimenpiteitä:

- Hyvinvointi-, sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuden turvaaminen koko Lapissa (digitalisaatio, palvelujen hybridimallit, monialaisen työn ja osaamisen sekä yhteistyön vahvistaminen)
- Elinympäristön hyvän laadun ja puhtaan luonnon, sekä luonnon monimuotoisuuden merkityksen arvostaminen lappilaisten hyvän elämän lähteenä
- Keskusten ja kylien kehittäminen sekä kulttuuriympäristön vaaliminen lisää elinympäristöjen viihtyisyyttä
- Lappilaisen arjen turva -toimintamallin toteuttaminen
- Digiosaamisen kehittäminen ja digitasa-arvon turvaaminen

LAPIN LIITTO

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen peruspilarit

- yksilön omaehtoinen hyvinvoinnin edistäminen,
- sujuva arki,
- hyvät peruspalvelut,
- turvallinen ja viihtyisä elinympäristö,
- yhteisöllisyys ja tuki, sekä mahdollisuus toteuttaa itseään.
- Lapissa tärkeä hyvinvoinnin lähde on luonto ja mahdollisuus olla yhteydessä luontoon.
- kaikkien peruspilareiden on oltava hyvässä tasapainossa, jotta hyvän elämän perusta on kunnossa.

Hyvinvointiohjelman viitoittamana

- Hyvinvointiohjelman tavoitteet lähtökohtana:
Tavoitteena on, että lapset voivat kasvaa turvallisessa perheessä, aktiivisessa yhteisössä ja yhteydessä luontoon. Lappilainen nuori on tulevaisuuteen orientoitunut, onnellinen ja aktiivinen osa tasa-arvoista Lappia. Työikäisille sujuva arki mahdollistaa aktiivisuuden ja osallisuuden, sekä omasta itsestä ja läheisistä välittämisen. Ikääntyneitä arvostetaan aktiivisena osana yhteisöä. Turvaamalla peruspalveluiden saatavuus ja saavutettavuus varmistetaan maakunnan eri osien säilyminen elinvoimaisina ja vetovoimaisina nykyisille ja uusille asukkaille.

Ilmastonmuutoksen huomioon ottaminen ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen

Strategisia tavoitteita ja toimenpiteitä:

- Lappi tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä hillitsemällä ilmastonmuutosta ja sopeutumalla sen yhteiskunnalle ja luonnolle asettamiin haasteisiin (mm. Lapin Green Deal (valmistelussa))
- Alueidenkäytön suunnittelu tukee ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista. Ilmastovaikutusten arviointi otetaan osaksi yhteiskunta- ja yhdyskuntasuunnittelua.
- Lappi pysäyttää luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen maakunnassa mm. kunnostamalla tärkeitä elinympäristöjä ja turvaamalla vesistöjen hyvä tila
- Luontopohjaisten ratkaisujen käyttöönottoa ja kiertotaloutta edistetään
- Kehitetään ja lisätään ympäristöyhteistyötä naapurivaltioiden (alueiden) kanssa

LAPIN LIITTO

Ilmastonmuutoksen huomioon ottaminen ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen

Tavoitetila:

Lappi on hiilineutraali maakunta vuoteen 2035 mennessä ja sitoutuu pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen alueellaan.

LAPIN LIITTO

Hyvä saavutettavuus kilpailukyvyn ja kasvun mahdollistajana

Tavoitetila:

Lappi etenee kohti hiilineutraalia ja älykästä liikennejärjestelmää. Lappi on hyvin saavutettavissa kaikilla liikennemuodoilla ja maakunnassa on kattavat tietoliikenneyhteydet.

LAPIN LIITTO

Hyvä saavutettavuus kilpailukyvyn ja kasvun mahdollistajana

Strategisia tavoitteita ja toimenpiteitä:

- Toteutetaan Lapin liikennejärjestelmäsuunnitelmaa 2040
- Kehitetään edellytyksiä siirtyä vähähiiliseen ja kestävään liikenteeseen tavoitteena hiilineutraali liikennejärjestelmä v. 2045
- Turvataan hyvät ja kasvun mahdollistavat lentoliikenneyhteydet ja lentoasemainfrastruktuuri
- **Varmistetaan kattavat ja toimivat tietoliikenneyhteydet koko Lappiin**

LAPIN LIITTO

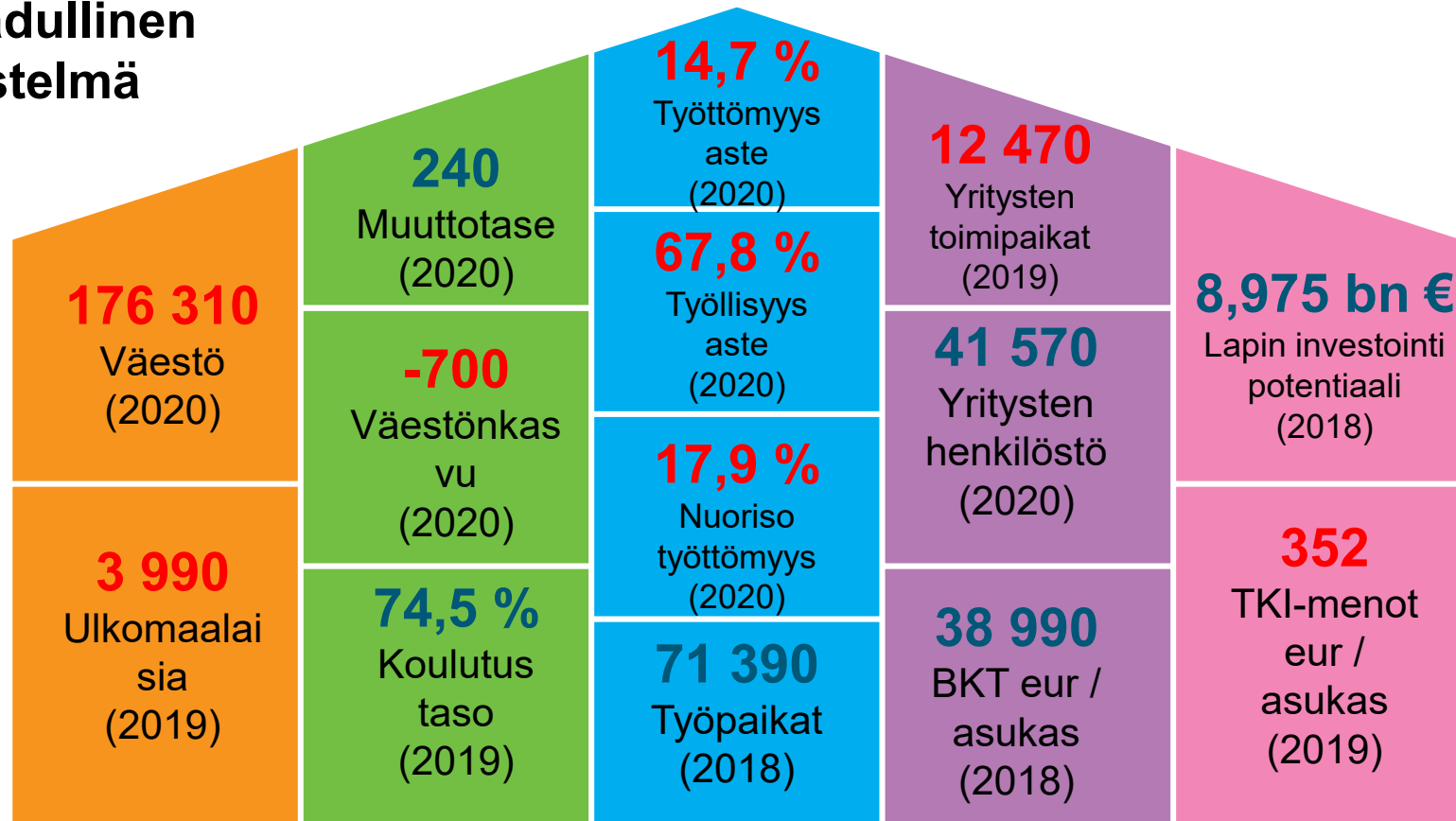
Lappi-sopimus sisältää kolme sitoumusta

- Laajoja kehittämisteemoja, joiden toteuttamiseen ollaan sitoutumassa tai ollaan jo sitouduttu
 - Vievät (jo nyt) eteenpäin Lappi-sopimuksen tavoitteita läpileikkaavasti
1. Lapin Green Deal (jos hyväksytään)
 2. Veto- ja pitovoiman kehittäminen
 3. Arktinen osaamiskeskus

Tavoitteiden toteutumista seurataan useilla indikaattoreilla

+ tarvitaan laadullinen seurantajärjestelmä

Kevät 2021

Lappi-sopimus on lausuntokierroksella 6.9.-
6.10.2021
Lausuntopalvelu.fi

LAPIN LIITTO

Kiitos!

Lisätietoja:
strategiapäällikkö Satu Luiro
satu.luiro@lapinliitto.fi
p. 0400 124 029

LAPIN LIITTO

Lapin luotsi

Hyvinvointiklusteri

LAPIN LIITTO

Toimialan näkymät Lapissa

- Lapissa sosiaali- ja terveysala on vahva toimiala ja työllistäjä. Alalla tapahtuu lähivuosina valtakunnallisten sote-uudistuksen myötä sekä rakenteellisia muutoksia että toimintatapojen uudistumista. Palvelurakenteeseen, palvelujen kehittämiseen ja tarjontaan vaikuttavat etenkin väestön ikääntymiseen liittyvät haasteet sekä voimistuva matkailu. Alueella toimivat pk-yritykset kilpailevat palveluiden tuotannossa kansainvälisten yritysten kanssa.
- Sosiaali- ja terveysalan työssä ja kehittämisessä painottuvat asiantuntijuus, moniammatillinen ja moninainen toimijajoukko sekä aikaisempaa yksilöllisemmät ja monimuotoisemmat palvelutarpeet.
- Digitaaliset palvelut ovat käytössä ja kehittyvät vahvasti nk hybridipalveluiksi (lähietähoito)
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja ennaltaehkäisevä työ saavat tulevaisuudessa enemmän painoarvoa. Työtä tehdään entistä enemmän verkostoissa yli kuntarajojen. Lapissa korostuvat myös kulttuurisensitiiviset palvelut.

Nelikenttä: Vahvuudet ja heikkoudet

Vahvuudet

- Koulutusmahdollisuudet ja koulutusosaaminen ovat hyvällä tasolla
- PTH-yksikkö tuo esille kentän näkökulman
- Alalla uskotaan osaamisen säilymiseen nykyisellään
- Ennakointitiedon merkitys on tiedostettu
- Lapissa on sitoutuneet toimijat

(21.2.2013, Hyvinvointialan klusteri)

Heikkoudet

- Rekrytoinnissa on selviä haasteita
- Työpaikan tai toimintatavan muutokset ovat haasteellisia työntekijöille
- Palvelujärjestelmän muutostilasta aiheutuu epävarmuutta
- Koulutuksella ja käytännön työllä on kohtaantovaikeuksia
- Ennakointitiedossa on ongelmia

(21.2.2013, Hyvinvointialan klusteri)

LAPIN LIITTO

Nelikenttä: mahdollisuudet ja uhat

Mahdollisuudet

- Järjestetään koulutusta työvoimapulaan ESR-rahoituksella
- Tunnistetaan potentiaalit rekrytoitavat henkilöt ja ryhmät
- Jäsennetään palvelutuotanto uudella, nykyistä laaja-alaisemalla tavalla
- Tehostetaan osaamistuotantoa
- Parannetaan ennakointia

(21.2.2013, Hyvinvointialan klusteri)

Uhat

- Osaamisvajeeseen ei paneuduta
- Palvelurakenneongelmiin ei saada ratkaisua
- Osaamistuotanto hiljenee
- Koulutuksen kohtaanto-ongelma
- Potentiaali työvoima siirtyy muualle

(21.2.2013, Hyvinvointialan klusteri)

LAPIN LIITTO